



Valmyndighetens dimensionerande hotbild för EU-valet 2024

Valmyndighetens nationella dimensionerande hotbild syftar till att ge valadministrationen en utgångspunkt när de analyserar hot, risker och konsekvenser vid planering av valgenomförandet. Den dimensionerande hotbilden har tagits fram för att det ska vara tydligt vilken nivå som Valmyndighetens råd och rekommendationer är anpassade efter.

Bedömningar av faktiska hot måste utgå från lokala variationer och om det finns kännedom om aktörer som vill och kan genomföra angrepp på lokal eller regional nivå. Risker för överförda hot och ordningsstörningar bör beaktas. Sker något i närheten av kritisk infrastruktur för valet, kan valgenomförandet påverkas negativt.

Enstaka incidenter har inträffat under tidigare val och den generella omvärldsutvecklingen påvisar ett ökat intresse att försöka påverka förtroendet för, och genomförandet av, allmänna val.

Det finns aktörer med avsikt och förmåga att påverka kommande vals genomförande. Angrepp mot valets genomförande kan inte uteslutas.

Valadministrationen bör vidta åtgärder som kan förebygga hot och negativ påverkan på valgenomförandet. Genom att skapa förmåga att hantera eventuella angrepp mot valets genomförande reduceras riskerna och konsekvenserna.

Det är svårt för en extern hotaktör att systematiskt påverka valresultatet

Valsystemets konstruktion gör det svårt för en extern hotaktör att systematiskt påverka valresultatet. Flera av varandra oberoende processer säkerställer att valresultatet blir rättssäkert. Varje röst bedöms enskilt utifrån i förväg beslutade regler, rösterna räknas och kontrolleras flera gånger av olika instanser och de fysiska rösterna arkiveras efter varje val för att möjliggöra förnyad sammanräkning och bedömning. Om fel förekommer går det att överklaga valresultatet och omval kan beslutas.

Att valsystemet är robust, decentraliserat och transparent skapar en inneboende motståndskraft mot påverkan på valresultatet. För att ytterligare förhindra påverkan på resultatet är röstmottagning och rösträkning offentliga vilket innebär att allmänheten har insyn i förfarandet.

Det finns aktörer med förmåga att påverka valgenomförandet likväl som förtroendet för genomförandet av allmänna val

Det finns aktörer med avsikt och förmåga att påverka så väl valets genomförande som förtroendet för genomförandet av valet. Det kan handla om medveten spridning av felaktig information i syfte att exempelvis påverka väljare att inte delta i valet eller försök till att misskreditera valsystemet och de som arbetar inom valadministrationen. Andra exempel är



ransomware-angrepp som leder till att aktörer inom valadministrationen inte kan använda sina IT-system och datorer.

I samband med genomförandet av valen 2018, 2019 och 2022 förekom försök att påverka valens genomförande bland annat genom angrepp i och mot röstmottagningsställen, hot och hat mot röstmottagare, stölder och sabotage.

Stulna och gömda valsedlar är ett sannolikt scenario inför EU-valet 2024 likväl som ordningsstörningar och skadegörelse på röstmottagningsställen.

Under valen 2018 likväl som 2022 förekom cyberangrepp mot val.se. Cyberangrepp och andra IT-incidenter riktade mot myndigheter sker numera återkommande i Sverige och det ser inte ut att avta. Ett sannolikt scenario är att det i samband med valet 2024 kommer att inträffa denna typ av angrepp i avsikt att påverka både genomförandet och förtroendet för valgenomförandet.

Vår gemensamma förmåga att skydda valgenomförandet

Valadministrationen bör vidta åtgärder som kan förebygga negativa konsekvenser på valgenomförandet och samtidigt skapa förmåga att hantera eventuella angrepp och försök till påverkan. Skyddsåtgärder, planering och handlingsplaner har stor potential att reducera antalet tillfällen som en antagonist kan använda för att skada valets genomförande och förtroendet för valets genomförande.

För att identifiera sårbarheter, genomföra skyddsåtgärder och samtidigt höja vår gemensamma förmåga att skydda valets genomförande bör valadministrationen verka för att involvera den kompetens som finns lokalt i organisationen, exempelvis säkerhets- och kommunikationskompetens. Samverkan, rutiner och beredskapshöjande arbete stärker arbetet med att förebygga, motverka och möta antagonistiska hot i samband med EU-valet 2024.